

De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen, omdat zij boeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van eigen land en volk vertellen. Dat veel nummers reeds drie- en viermaal herdrukt werden, bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. De meeste verschenen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Ziehier eenige van de laatste titels:

300. — 't Portiertje van Roeselare. — 301. De Kleine Tooneelspeelster — 302. Angstige Dagen. — 303. Antwerpen in Brand. — 304. De Bannelingen. — 305. In het wilde Land. — 306. De Wonderbare Redding. — 307. Fiere Margriet van Leuven. — 310. 't Avontuur van den Schilder. — 311. Het Boefje. — 312. Een onverwachte Reis. — 313. De Geheimzinnige Teekens. — 314. De Spanjaarden te Gheel. — 315. Zwarte Jan. — 316. De Heks van de Moeren. — 317. De Boschwachter van Eikenhof. — 318. Het Iuffertje van Parijs. — 319. De Wolfjager van Turnhout. — 320. De Zeeroovers. — 321. Het Gezin van den Visscher. — De Wilde Cow-Boy — 322. Keizer Karel te Gent. — 324. De Spanjaarden te Mechelen. — 325. Kerstmis in de Sneeuw. — 326. Een angstig avontuur. — 327. De Reis in den Nacht. — De Zwarte Bende. — 329. Het licht in de Wildernis — 330. De dankbare Soldaat. — 331. Een keer Wildstrooper. — 332. Het Wonderland. — 333. Het Verloren Testament. — 334. In veilige Haven. — 335. De wonderbare reis van schipper Rontekoe. — 336. Een brutale Reeks. — 337. Vaders vertrouwen. — 338. De vlucht over de Schelde. — 339. Neel's avontuur. — 340. De Zwarte Ruiters. — 341. De Held van Afrika. — 342. De Pleegzoon van den Bedelaar. — 343. Het beleg van den Ravenburg. — 344. Een avontuurlijke vacantie. — 345. De vriend van den Indiaan. — 346. De Pelgrims en de Roofridder. — 347. De twee Gemzenjagers. — 348. Het verloren Koffertje. — 349. De Held van Maldegheem. — 350. Het verlaten Huis. — 351. De schat in den Keider. — 352. — Het huis in de Dennen. — 353. De vriend van den Zeekapitein. — 354. De gestrafte Hoogmoed. — 355. Grootmoeders helpers. — 356. Een Vlaamsche jongen in Amerika. — 357. De jonge Kolonist. — 358. De herder van de Hooglanden. — 359. Na lijden komt verbliden. — 360. De twee Robinson Crusoe's. — 361. Edelmoedigheid beloond. — 362. De Durver. — 364. De Durver in de Prairie. — 365. De jonge Hovenier. — 366. De sluwe Goochelaar. — 367. De valsche Boudewijn. — 368. De wonderlinge Bezoeker. — 369. De schrik van het Dorp. — 370. De Plaan-geest. — 371. Bij de Eskimo's. — 372. Ewyn, de lijfeigene. — 373. De eenzame hoeve. — 374. Het Schot in den Avond. — 375. De Stiefmoeder. — 376. Gescheiden Vrienden. — 377. Het Avontuur der Kerstzangers. — 378. Hoogmoed gebroken. — 379. De Cirkusjongen. — 380. Uit het Cirkus. — 381. Het Spookschip.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraag ze in de boekwinkels en bij dagbladverkoopers.

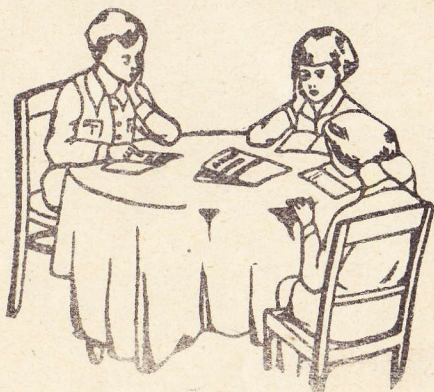
UITGAVE A. HANS-VAN DER MEULEN, CONTICH

Drukkerij R. Bracke Van Geert, Wetteren.

De Dappere Kasteelknaap

Uitgave A. Hans-Van der Meulen, Contich.

A. HANS.

Nr. 432

De Dappere Kasteelknaap

Uitgave :
A. HANS VAN DER MEULEN
CONTICH.

DE DAPPERE KASTEELKNAAP

I.

Het was tegen den avond. Reeds verduisterde de schemering in de zaal van het slot « Hoogensteen », aan de Maas, waar de ridder van Eevelde met zijn vrouw bij het haardvuur zat.

— Wat hoor ik toch! zei de heer van Eevelde.

— 't Is buiten... 't lijkt wel gezang! oordeelde vrouwe Blanka.

— Ja, kerkzang zelfs. Wat mag dat zijn?

De ridder ging naar een der hooge ramen.

— 't Is al donker onder de boomen, hernam hij, maar 't is of ik ginds een gewemel bemerk van veel menschen. Wat kan dat beteekenen? Ik moet eens gaan zien.

— Pas toch op, René, waarschuwde zijn echtgenoot. Denk aan de bende van Peroul.

— De bende van Peroul! Maar, lieve, die hebben we toch uiteen gejaagd en Peroul zelf is als een lafaard naar Rijnland gevlucht. Vrees niet voor hem.

De ridder verliet de zaal. Over het slotplein begaf hij zich naar de gewelfde poort en de op-

haalbrug, die thans neer was. Daar stonden reeds eenige lieden van zijn personeel, ook gelokt door het slepend gezang. De ridder was zelf niet zeer gerust. Hij had van Peroul geruchten gehoord.

Een sombere stoet naderde. Het waren mannen in een grauwe pij gehuld. Ook kinderen vergezelden hen. Met de bende van Peroul hadden ze niets te maken, begreep de ridder nu.

Een, die hun hoofdman scheen te zijn, deed een teeken en het gezang hield op. Die hoofdman trad dan voor den heer van Eevelde en sprak:

— Edele ridder, wij zijn boetelingen, die de Heilige plaatsen bezoeken om God te smeeken de volkeren van de zwarte pest te verlossen. Ge weet, dat die gruwelijke plaag in Duitschland heerscht, en zich ook in Limburg en Luikerland dreigt uit te breiden. En van daar zal Brabant aangetast worden en daarna Vlaanderen, als God het niet verhoedt. Wij smeeken zijn genade af. We hebben een gelofte gedaan ons drie en dertig keeren daags te geeselen als boetpleging.

Weer gaf hij een teeken. De mannen trokken hun pij een eind neer. En met touwtjes, die aan een stok gebonden waren, sloegen ze zich op de borst. Sommigen hadden reeds bloedige wonden. Dat zag men, toen eenige der pelgrims fakkels aangestoken hadden, die een ros licht verspreidden.

Dit vreeselijk schouwspel duurde eenige minuten. Toen haakten de mannen hun pij weer dicht.

Ridder van Eevelde had verbaasd toegekeken.

— Vanwaar komt gij? vroeg hij aan den hoofdman.

— Van Keulen, waar duizenden aan de pest zijn bezweken.

— Gij zijt geen monniken?

— Neen, heer... Enkele monniken vergezellen ons, maar overigens zijn we lijfeigenen, handelaars of edellieden, maar nu allen gelijk in boete en versterving. Men noemt ons de geeselaars. Eens per dag gebruiken we een sober maal en we houden hier stil, om u te verzoeken ons een bete droog brood en een dronk water te verschaffen.

— Maar wilt gij niet op het kasteel overnachten? vroeg de ridder, die eerbied voelde voor deze boetelingen.

— Neen, heer, wij danken u voor uw aanbod, maar we hebben beloofd, nooit op een bed te slapen, ook niet op stroo. We nemen een korte rust, ergens in een bosch. We begeven ons nu naar Vlaanderen. Wij willen te Brugge het Heilig Bloed vereeren.

— Moge de barmhartige God uw gebeden verhooren en onze gewesten voor de vreeselijke plaag behoeden, hernam de ridder. Ik weet, dat de zwarte pest veel menschen doet sterven.

Hij gelastte zijn personeel brood en water te halen en noodigde de geeselaars dan toch zoo lang op het slotplein te vertoeven. Ordelijk gingen deze door de poort. Op het plein hieven de pelgrims weer een somber lied aan. Vrouw Blanka kwam vóór een raam staan. De ridder ging haar vertellen, wie deze lieden waren. Eerbiedig keek ze naar hen.

De geeselaars aten en dronken. Dan trokken ze een kap met een rood kruis over het hoofd. De aanvoerder dankte den ridder. En bij het schijnsel van de fakkels trok de stoet weer heen.

— Is het zoo erg met die ziekte? vroeg vrouwe Blanka aan haar man.

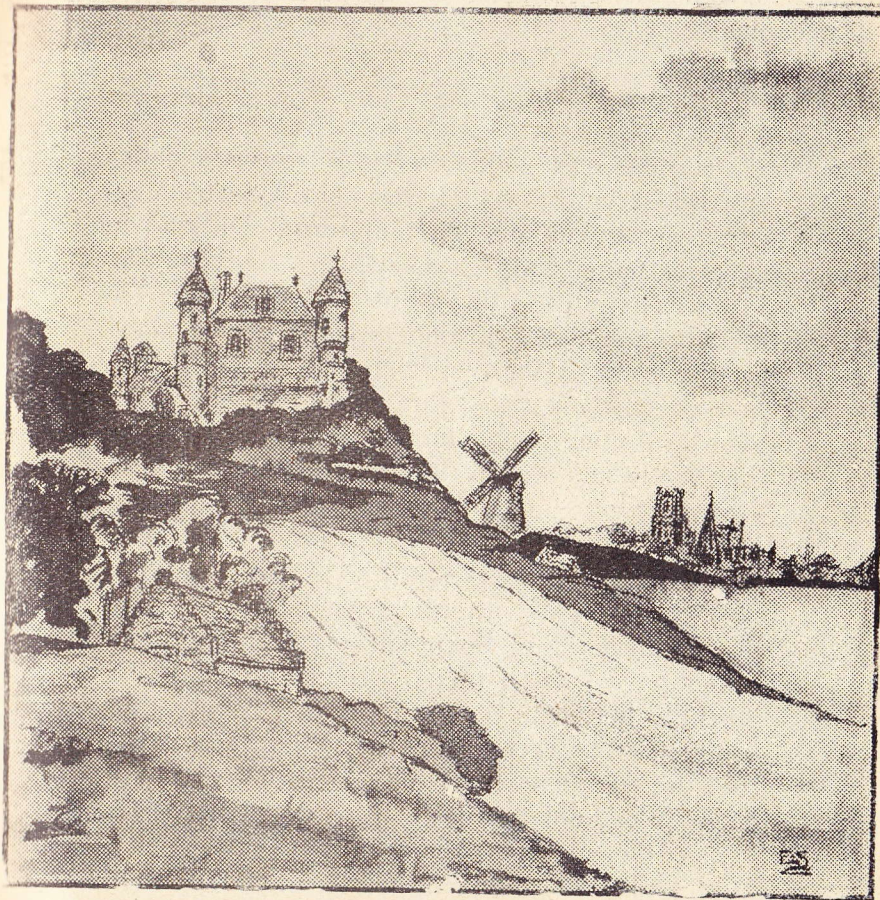
— Ik heb gehoord, dat de pest fel woedt in Rijnland. De menschen, die er door aangetast worden, zijn in enkele uren zwart over het gansche lichaam en sterven spoedig.

— O, moge God en de Heilige Maagd ons er voor bewaren!

— Ja... we zullen veel bidden en goede werken doen. Laten we ons niet angstig maken.

Het was weer stil geworden bij Hoogensteen, het kasteel, dat op een heuvel stond en het naburig dorp beheerschte. In dat dorp had de vader van ridder van Eevelde een kerk laten bouwen met forschen toren.

Daar zouden de dorpelingen en omwonenden bidden om van de zwarte pest bevrijd te blijven,

« De Hoogensteen ».

de geheimzinnige, moorddadige ziekte, een ware plaag.

I.

De oude Geert, zeker wel de getrouwste dienaar van ridder van Eevelde, was naar Maastricht geweest en kwam moe en mat terug. De stad lag vier uur gaans van 't kasteel.

— Eens flink eten, want ik heb honger, dat mijn buik scheurt, en dan mijn bed in en slapen als een os, zei Geert bij zich zelf. Is me dat een marsch geweest voor mijn oude beenen! Ik ben geen drie maal zeven meer. Maar ja, er zijn van die boodschappen, welke onze heer alleen aan Geert toevertrouwt. Wie zou als ik, zoo sluw kunnen onderzoeken of het waar is, dat die gemeene roover Peroul in de streek is teruggekeerd? En het was waar. Jammer, dat ik den boef niet bij de lurven kon doen vatten. De vos is weer ontsnapt, en we zullen op onze hoede moeten zijn. Hij heeft het op ons gemunt.

Geert was reeds dicht bij « Hoogensteen » toen hij verbaasd bleef staan.

— Wat hoor ik? vroeg hij zich af. Het is of er iemand kermt. Wie kan dat zijn?

Hij luisterde aandachtiger en ging toen achter

de boomen van de dreef kijken. Hij zag een gedaante op den grond.

— Heidaar, wat is dat? vroeg hij. Wilt ge op dezen kouden Octoberavond buiten slapen? Dat is zeer ongezond.

— Ik ben zoo moe, ik kan niet meer mee met de geeselaars, klonk het terug.

Geert bukte zich.

— Maar het is nog een knaap, zei hij verbaasd. Jongen, wie zijt gij?

— Ik heet Joris.

— En van waar komt ge?

— Van Valkenburg.

— Dan zijt ge ver van vader en moeder.

— Vader en moeder zijn dood.

— Nu, 't is hier de plaats niet om te babbelen. Sta op, ik zal u een hand geven, hernam de goedhartige Geert.

Zijn vriendelijke stem scheen den knaap nieuwe krachten te schenken. Hij rees overeind en met den ouden man wandelde hij mee naar het kasteel.

Geert bracht hem in de warme keuken, waar Leo, de kok, en Gerda, de meid, verbaasd opkeken.

— Wien brengt ge nu mee? vroeg Leo.

— Een jongen, die uitgeput in de dreef lag te kermen. Wat ziet hij bleek! Gerda, geef hem eens

wat te eten en te drinken. En dan moet hij slapen. Zijn oogen vallen toe.

— Maar wie is dat? vroeg de meid achterdochtig.

— Ik weet alleen, dat hij van Valkenburg komt en geen ouders meer heeft. Hij ziet er me een jaar of zestien uit. En ook kan ik u vertellen, dat hij Joris heet. Meer weet ik niet en dus behoeft ge me ook niet meer te vragen. Help hem nu, daar heeft hij meer aan.

Geert had den knaap op een bank tegen den muur gezet. Joris leunde vermoeid achterover.

— Maar zal onze heer dat goed vinden? hernam Gerda.

— Wanneer werd hier ooit een hulpbehoevende weggezonden?

— Nooit, antwoordde Leo, de kok.

— Maar er is vanavond zulk raar volk aan het kasteel geweest, wedervoer de meid. Mannen in grauwe pijen. Ze maakten een geweld, dat hooren en zien verging. Ik wantrouwde die bende, al moest ik ze met Leo brood geven.

— Schaam u, om zoo leelijk over drie vrome lieden te spreken, zei de kok. Het waren boetelingen, die een pelgrimstocht doen om de zwarte pest te weren.

— Ja, dat beweerden ze. Maar sedert die bende

van Peroul in de streek genesteld heeft, ben ik achterdochtig geworden, hernam Gerda.

— En die vrome lieden geeselden zich uit boete, hernam Leo.

— Al dat nieuws zal ik straks wel hooren, als ik kom eten. Maar eerst moet ik naar onzen heer toe, sprak Geert. Zorg goed voor den knaap. Ik zal den ridder meedeelen, dat ik hem gevonden en hier gebracht heb.

De oude dienaar begaf zich naar de zaal.

De heer van Eevelde was blij hem te zien en vroeg hem mee te gaan naar een andere kamer. Zijn vrouw had nu de kinderen bij zich.

En in een naburig vertrek zei de ridder:

— De vrouwe moet het nog niet weten, dat we bezorgd zijn over Peroul. Welk nieuws brengt ge mee?

— De schelm bevindt zich inderdaad te Maastricht, zooals we gehoord hadden. Ik wist, dat hij daar een neef heeft en loerde rond diens woning. 't Duurde niet lang of ik zag Peroul buiten komen. Hij was verkleed als een landbouwer. Zoo zal hij van plan geweest zijn, de overgebleven leden van zijn bende weer te verzamelen en nieuwe aan te werven. Ik begaf me naar den schout en vertelde hem, dat Peroul in de stad was. Hij wilde me eerst niet gelooven; ik kon hem dan toch overtuigen. Met zijn mannen wilde hij dan

den kerel gevangen nemen. Hij vond hem in een herberg. Peroul merkte, wat er zou gebeuren, vloog als een kat een ladder op naar den zolder, kroop door een luik, en ontkwam over de daken. Een half uur later bleek het, dat hij uit de stad ontsnapt was. De schout heeft dan zijn neef en ander gespuis, dat den roover natuurlijk helpt, gevangen genomen. Peroul zelf is echter gevlogen en dat is jammer. Anders zou hij nu misschien al aan de galg hangen, meende Geert.

— Hij zal wel weer naar Rijnland gevlucht zijn, zei de ridder.

— Voor een tijd dan! Ginder is hij een vreemdeling. Hier aan de Maas heeft hij zijn trawanten en in deze streek voelt hij zich sterk. We moeten opletten, heer!

— Ja, dat zullen we ook doen. Laat niets van dit alles aan de vrouwe merken! Ze zou zich te angstig maken. En in alle geval is Peroul toch voorloopig weer verjaagd. Hij heeft gemerkt, dat ze op hem waken.

Geert vertelde nu, dat hij in de dreef een knaap gevonden en hem mee naar 't kasteel gebracht had.

— Laten we eens naar hem gaan zien! stelde de ridder voor.

Joris had intusschen in de keuken wat gegeten

en gedronken, maar scheen meer behoefte aan slaap te hebben.

Ridder van Eevelde trad met Geert binnen. Ondanks zijn vermoeidheid stond Joris recht. Hij begreep, dat die heer de meester was van het kasteel.

— Wel, mijn jongen, hoe komt gij tot hier verdwaald? vroeg de ridder, die getroffen werd door de beleefdheid van den knaap.

Joris vertelde, dat zijn ouders gestorven waren van de zwarte pest, toen ze in Rijnland een zieke zuster van zijn vader bezochten. Hij werd toen opgenomen door een oom, die echter zeer hardvochtig was en hem na een week aan de deur joeg, zeggend, dat hij maar zijn brood moest bedelen al zingend aan huizen en hoeven. Joris zag den stoet der pelgrims, de geeselaars en trok met deze mee. Maar hij was al ziek van ontbering. Bij zijn oom had hij weinig eten gekregen.

Vanavond kon hij niet meer voort en hij had zich in de dreef neergezet. Toen was Geert gekomen.

— Hij is dus een verlaten wees, zei de ridder tot zijn ouden dienaar.

— Ja, hij schijnt me zeer oprecht toe.

— Zijn oogen bevallen me, ook zijn manieren.

De ridder bedacht, hoe hij beloofd had goede werken te doen. Nu bood zich reeds de gelegenheid aan. Hij was trouwens medelijdend van aard.

— Vriendje, zoudt gij hier op het kasteel willen blijven? vroeg hij aan Joris.

— O, ja, heer! antwoordde de knaap en er kwam een glans op zijn mager gelaat.

— Nu, dan moógt ge. Eerst moet ge geheel herstellen en dan zal Geert u zeggen, wat ge te doen hebt. Ge zult geen honger meer lijden en gelukkig zijn.

— O, heer, ik dank u, sprak de jongen, die een goede opvoeding bleek ontvangen te hebben.

Hij deelde nog mee, dat zijn vader timmerman was geweest te Valkenburg.

Geert bezorgde nu aan zijn beschermeling een goed bed en weldra lag Joris op een kamertje boven de keuken in een verkwikkenden slaap.

Den volgenden morgen was hij al veel beter. Vrouwe Blanka wilde hem zien. En Geert bracht den jongen bij haar. Weer toonde Joris zich zeer beleefd. Mevrouw sprak hem vriendelijk toe. Ze had medelijden met den wees en ze keurde volkomen het plan van haar man goed, om den knaap op 't kasteel te houden.

— Eerst moet hij nog wat rusten, zei ridder van Eevelde. En dan, Geert, kunt gij hem opleiden als stal- en jachtknaap. We zullen zien, wat er in hem zit.

Wat voelde Joris zich gelukkig!

Eenige weken waren verlopen. Joris was geheel hersteld en werkte al flink mee. Hij deed goed zijn best en Geert was zeer tevreden over hem. Het beviel Joris best op het kasteel. Het oude slot bekoorde hem. Hij kende er al goed den weg, zoowel in de groote, donkere kelders, als in de torenkamers.

De zwarte pest had zich in Luikerland uitgebreid, maar hier in het Noordelijke Maasdal waren gelukkig nog geen slachtoffers te betreuren. De ridder had de bevolking aangemaand sober te leven, en zich niet op reis te begeven.

Op een avond sprak Geert met zijn heer over eenige herstellingen, die aan de poort moesten gedaan worden.

— Laat dat morgen in orde brengen, zei de ridder. De poort moet in goeden staat zijn. Van Peroul hooren we echter niet meer.

— Toch denk ik elken dag aan hem. Hij kan weer plotseling opduiken.

— Ge maakt u te bezorgd, Geert.

— De schelm is sluw en stoutmoedig. En ge begrijpt, dat hij u haat, want gij hebt de andere heeren verzameld, om zijn bende uiteen te slaan.

— Het was mijn plicht een einde te stellen aan die aanrandingen, diefstallen en moorden.

— O, zeker, maar Peroul vergeeft u dat niet.

— Hij is misschien in Rijnland al bezweken aan de zwarte pest.

— Onkruid vergaat niet. De oogen open houden is het beste, meende Geert.

Ridder van Eevelde kon echter de bezorgdheid van zijn trouwen dienaar niet deelen.

Den volgenden dag werd de poort, die op sommige plaatsen afbrokkelde, hersteld. In de kelders lagen nog kloeke steenen en Joris moest deze naar boven halen. De knaap werkte ijverig; hij was dankbaar, omdat hij hier een tehuis had gevonden.

Hij had al eenige uren gearbeid, toen hij bij het opruimen der steenen een gang ontdekte.

— Waar mag die naartoe leiden? dacht hij.

Joris had een onderzoekenden geest en stapte de gang binnen. Ver ging hij echter niet, want het was er pikdonker en vochtig. Eenige ratten liepen langs zijn beenen en dat gaf een griezelig gevoel.

Joris deelde zijn ontdekking mee aan Geert, die dadelijk kwam zien en ook verbaasd was.

— Dat is een geheime gang, zei de oude man. Onze heer zal er niets van weten. Ik moet hem inlichten.

De ridder verscheen spoedig beneden. Hij ook

was verrast en hij besloot de gang eens nauwkeurig te onderzoeken. Er werd een fakkel gehaald. Geert stapte vooraan. Dan volgde Joris met een schop en een bijl om zoo noodig hindernissen te verwijderen. De gang was stevig door rotssteen ondersteund. De lucht bleek vrij frisch.

— Ze moet dus ververscht worden, zei de ridder. Er is ergens een opening.

Toen men een vijftal minuten gegaan had, stuitte men op wild struikgewas. Joris moest er wat van weggappen met zijn bijl. Weldra ontwaarde men een streep daglicht, dat schitterde als goud. Geert drong nog iets verder. En plots had hij een verrukkelijk gezicht op het Maasdal. De gang eindigde in een rotsigen bergwand.

— 't Is een geheime uitgang, zei de heer van Eevelde.

— Maar ook een geheime ingang, merkte Geert op. Wat zouden muren, grachten en vesten baten als een vijand de gang kende?

— Ge hebt groot gelijk, hernam de ridder. We moeten ze verzekeren. Vreemd, dat ik nooit van deze gang gehoord heb in mijn jeugd. Wellicht heeft mijn vader ze ook niet gekend.

— Waar de gang eindigt is geen weg of geen pad en niemand komt ooit op dit punt van de berghelling, zei Geert. De ingang wordt trouwens

verborgen door struikgewas, maar toch vind ik het een onveiligen toestand.

Ze keerden terug.

— Ik laat de gang bestaan, zei de ridder, maar we zullen ze in den kelder afsluiten door een stevige deur. Spreek er met niemand over!

Joris beloofde ook te zullen zwijgen. Voorloopig werden voor de opening steenen opgesteld. Den volgenden dag zorgde Geert, die van alles kende, dat er een dikke deur werd aangebracht. Joris hielp hem daarbij, zonder dat anderen van het personeel iets bemerkten.

De poort werd flink hersteld. Ze stond echter den ganschen dag open en ook de brug was neergelaten. Men had nu een rustigen tijd. Maar het was Winter en er kwamen veel armen om aalmoezen. Vrouwe Blanka wilde niet, dat ze vóór een gesloten poort zouden staan.

Gerda, de meid, bromde wel eens, dat men hier al de armen en ook de leegloopers van uren in den omtrek lokte. Dat men de eigen dorpelingen hielp, vond ze goed, maar de vreemden zouden geweed moeten worden, oordeelde ze.

De ridder en zijn vrouw dachten er echter anders over, en beoefenden mild de liefdadigheid.

Zoo werd het Kerstmis. Er kwamen gasten op het kasteel: ridder van Doorwaard met zijn vrouw en vier kinderen. Wat werd er gebakken en gebraden in de ruime keuken! 't Was immers

feest. In den wijden haard van de groote zaal brandde een reusachtig stuk boomstam, het kerstblok. Joris, die een goede stem had, moest kerstliederen zingen. Het waren aangename dagen. Het vroom, dat het kraakte. De armen werden weer ruim bedeed, ter eere nu van het Kindeke van Betlehem.

Na een week vertrokken de gasten weer. En op het kasteel werd het gewone werk hernomen. Het weer was verzacht.

De zwarte pest bleef gelukkig uit deze streek weg.

IV.

Men had nu op het kasteel vroolijk « Drie Koningenavond » gevierd. Joris ging als de anderen vrij laat naar bed. Hij had thans zijn kamertje beneden in den kleinen zijtoren. Hij legde zich behaaglijk onder de dekens en, elken avond weer, dankte hij God, dat hij als verlaten en verstooten wees, zoo'n goed tehuis had gevonden.

Het was een plezierig feest geweest, en Joris had veel gezongen. Vrouwe Blanka luisterde gaarne naar hem.

Joris kon niet dadelijk den slaap vatten. De maan scheen vriendelijk in zijn kamertje. De knaap lag te denken over zijn verleden. Hij kon

soms toch zeer bedroefd zijn over den vroegen dood van zijn ouders.

Eensklaps was het of Joris stemmen hoorde. Het leek buiten. Wie kon daar nu nog zijn? De knaap stond op en keek door het smalle raam. Hij schrok. Hij zag twee mannen, die op een vlot den wal overstaken. Wie zouden dat zijn? Joris werd ongerust. Beraamde men iets kwaads tegen Hoogensteen?

— Ik moet Geert waarschuwen, dacht Joris.

De oude dienaar had zijn kamer naast de zijne. Joris ging er stil heen. Hij wekte Geert.

— Wat is er? vroeg deze, zich schielijk oprichtend.

Joris vertelde, wat hij gezien had.

— Hebt ge niet gedroomd? vroeg Geert.

— Neen, neen, ik was klaar wakker!

Geert verliet zijn bed en keek ook naar buiten. Hij zag de twee kerels het vlot aan land trekken. Ze droegen het weg.

— Wat hebben die schurken in den zin? Zeker twee dieven, bromde hij. Kleed u, Joris, we moeten een onderzoek instellen.

Ze gingen dan naar beneden. 't Zou toch moeilijk zijn in het kasteel te dringen. Geert en Joris wapenden zich. Langs een waterpoort stapten ze in een bootje en voeren naar den overkant. Geert was niet bevreesd. Hij sloeg met den knaap de richting in, die de twee geheimzinnige personen

gevolgd hadden. Ze kwamen aan het bosch, maar ze zagen geen spoor meer van de mannen.

— Wat mogen dat voor kerels geweest zijn? fluisterde Geert. We kunnen hier niets meer doen en zullen terugkeeren. Morgen moet ik een onderzoek instellen.

Met het bootje voeren ze terug naar de waterpoort.

— Joris, kruipt gij nu maar in uw bed; ik blijf op, zei Geert.

— Maar wil ik u gezelschap houden?

— Neen, neen, dat is niet noodig. Is er onraad, dan wek ik u evenals de anderen, doch het zal wel stil blijven.

Joris sliep dan toch in. De trouwe Geert had in de keuken het vuur opgerakeld en zat er bij, maar deed nu en dan een ronde. Hij merkte echter niets verdachts.

— Voor mij zijn het bespieders geweest, dacht hij. Zouden het mannen van Peroul zijn? Ik vertrouw dien schelm niet. De zwarte pest heeft dat tuig gespaard.

Den volgenden morgen vertelde hij alles aan den ridder. Deze vond de handelwijze van die twee kerels ook zeer zonderling, maar hij verwierp de meening, dat zij in betrekking zouden staan met Peroul.

— De boef waagt zich hier niet meer, beweert

de hij. Het zijn zeker dieven geweest, die toch geen kans zagen om binnen te geraken.

Maar wat later wilde de ridder zich toch naar het dorp begeven om eens te hooren of er zich vreemden ophielden. Joris moest hem vergezellen; hij kreeg dan bevel om ook Geert te halen. Terwijl Joris terugkeerde op het plein, trad de kasteelheer reeds over de brug.

Plots hoorde Joris lawaai. Hij keerde zich om en zag hoe een bende mannen bij de poort stond. Een wierp den heer van Eevelde in de gracht.

— Eindelijk reken ik met u af en ge zult als een hond verdrinken! schreeuwde hij.

De verraste ridder tuimelde achterover in de vest.

Joris behield zijn tegenwoordigheid van geest. Hij snelde over het plein in huis.

— Vijanden, Geert! riep hij. Sluit de deur!... Breng mevrouw en de kinderen in den kelder. Ik moet mijnheer redden.

Hij gunde zich geen tijd om meer te zeggen en liep de keldertrap af. Hij opende een luik, dat op de vest uitgaf. Ridder van Eevelde worstelde om zijn leven.

— Een piek, dat ik den ellendeling onder water kan duwen! riep de aanvoerder der bende.

Maar Joris stak zijn hoofd door de kelderopening.

— Hier mijnheer! zei hij. Ik kom u helpen. Hij wierp den ridder een koord toe. De heer greep die. De knaap trok uit alle macht. Toen de overste der bende met zijn piek verscheen, verdween de ridder juist in het gat. Joris sloot het luik.

De aanvoerder raasde en tierde.

— De hond ontsnapt! schreeuwde hij. Maar 't zal niet waar zijn. Het kasteel is aan ons!... Vooruit, mannen! Gehoorzaam mij en ge krijgt goeden buit.

De woestelingen stormden op het plein.

Geert had hun geschreeuw gehoord en begrepen, dat het slot verrast werd.

— Peroul! kreet hij. O, ik heb er altijd voor gevreesd!

Hij sloot de deur. Hij begreep zijn plicht. Vlug haalde hij mevrouw en de kinderen.

— Peroul dringt binnen. Snel in den kelder! zei hij.

— Peroul! gilde mevrouw. En waar is onze heer?

— Ik weet het niet. Maar laten we geen tijd verliezen. God sta ons bij!

Geert waarschuwde ook het personeel. Allen trokken naar beneden. Ze hoorden reeds, hoe de aanvallers met bijlen op de deur van de kasteelwoning kaptten.

In den kelder zag vrouwe Blanka eensklaps

haar man. Deze was nog wat versuft. Maar het gezicht van zijn echtgenoot en kinderen beurde hem op.

— Peroul heeft ons verrast, zei hij. De schelm wierp me in de vest. De brave Joris heeft me gered.

— Maar de roover is dadelijk meester van het kasteel, sprak Geert. Wat kunnen we doen!

— Vluchten door de gang! riep Joris uit.

— Dat is waar! We zijn gered! hernam Geert.

— Mijn kasteel verlaten! kloeg de ridder. Het overlaten aan Peroul.

— Wat kunnen we anders doen? vroeg de trouwe Geert.

— Ons verdedigen!

— We hebben hier geen wapens! De dorpelingen weten van niets. En de vijand is al binnen. Hoor, de deur stort in.

— Mijn kasteel zonder slag of stoot aan dien roover overgeven! kermde de heer van Eevelde.

— Man, denk aan de kinderen en mij! smeekte vrouwe Blanka.

— Heer, we mogen niet talmen of het is te laat! waarschuwde Geert. We zullen het kasteel immers terugnemen. We kunnen op onze beurt Peroul verrassen. Wacht maar! Maar nu moeten we heen. De schelmen zullen ook de kelderdeur openbreken.

De ridder hoorde zijn kinderen schreien.

— Vooruit, we moeten nu vluchten! erkende hij.

Geert opende de deur van de geheime gang. De anderen van het personeel keken vreemd op. Ze waren verheugd, toen ze hoorden dat er langs hier een uitweg was naar buiten.

Men had geen licht. Maar Geert, de ridder en Joris zouden vooraan stappen en de overigen hadden slechts te volgen. Geert sloot de deur. Het was voor de vrouwe en de kinderen een benauwde tocht. Maar weldra zagen ze weer het licht. Door het struikgewas slopen allen buiten. Ze moesten voorzichtig de berghelling afdalen.

— Joris, nu vertrouwd ik u een gewichtige taak toe, zei de ridder. Ge hebt u al zoo dapper gedragen. Geleid met Gerda en de andere dienstmeisjes de vrouwe en de kinderen naar ridder van Doorwaard. Vertel hem, wat er gebeurd is en zeg, dat ik in het dorp vertoef. Doe uw best, mijn jongen!

— En gaat gij niet mee? vroeg de kasteelvrouw aan haar man.

— Neen, Blanka. Met Gods hulp zal ik ons kasteel weer terugnemen.

Ze begreep het. Roerend nam ze afscheid. En Joris vertrok met zijn gezelschap langs een omweg naar het kasteel van de bevriende familie.

De ridder beefde in zijn natte kleeren. Pas nu

vernam Geert, wat er eigenlijk met hem gebeurd was.

— Joris heeft me het leven gered. De wakkere knaap verloor het hoofd niet, zei zijn meester.

— Ge moet u eerst bij een der pachters verkleeden, sprak Geert. Dan verzamelen we in stilte al uw onderhoorigen. En door de geheime gang dringen we Hoogensteen weer binnen. We wachten tot vanavond. Dan zijn Peroul en zijn mannen dronken.

De ridder vond dien raad goed. Met zijn personeel begaf hij zich naar een hoeve.

V.

Peroul was een woeste kerel, een verloopen edelman, die altijd van bedrog en roof had geleefd. Eenige jaren had hij met een bende de streek onveilig gemaakt. Men durfde op den duur niet meer uit te gaan. De handelaren vermeden het gewest. En we hoorden reeds, hoe ridder van Eevelde gezorgd had, dat de bende uiteengejaagd werd. Peroul ontsnapte en zon op wraak. Nu meende hij zijn doel bereikt te hebben. In het geheim was hij hier teruggekeerd en had hij vroegere handlangers en ook enkele nieuwe leden verzameld. In den nacht had hij zich in het bosch verscholen en toen het nog donker was, kropen

de roovers in het struikgewas, dicht bij het kasteel. We zagen hoe ze den ridder verrasten.

Nu waren de schelmen in het kasteel. Peroul raasde, toen hij niemand bemerkte.

— Ze hebben zich verborgen! tierde hij.

Men zocht overal, ook in de kelders, doch ontdekte geen enkel levend wezen, en bemerkte de geheime gang niet.

— Zeker zijn ze in een bootje aan de achterzijde van de vest ontsnapt, zei de teleurgestelde aanvoerder.

Zijn mannen zochten naar buit. Ook wilden ze eten en drinken. Het kon hun weinig schelen, dat de bewoners ontsnapt waren. Zij hadden geen wraaklust als hun baas. Weldra waren ze aan het brassen en zwelgen. Men had de brug opgehaald en de poort gesloten.

— We blijven hier een paar dagen, doen strooptochten en steken dan het nest in brand! zei Peroul.

Maar Geert had niet stil gezeten. Hij verzamelde op de hoeve, waar zijn meester zich bevond, kloeke jongelingen en mannen, allen vol geestdrift om hun goeden heer te helpen. Ze hadden de meest verscheiden wapens.

Geert bespiedde ook den weg langswaar Joris met mevrouw en de kinderen was vertrokken. En

de oude dienaar werd niet teleurgesteld. In den namiddag verscheen langs daar de heer van Doorwaard met een sterke groep wel bewapende mannen.

De heer van Eevelde vernam met vreugde, dat zijn gezin veilig op het kasteel van zijn vriend aangekomen was. Hij toonde zich dankbaar, dat de heer van Doorwaard hem ter hulpe kwam.

Geert ontwikkelde zijn plan. Langs de geheime gang kon men ongemerkt binnen dringen en Peroul verrassen.

De heer van Doorwaard keurde die tactiek volkomen goed. Men zou wachten, tot het donker was, maar toch handelen, vóór de maan opkwam. Alle maatregelen werden genomen.

Toen het duister werd, sloop Geert naar het kasteel. De ramen van de groote zaal waren verlicht. De oude dienaar hoorde zingen.

— Ze maken plezier, zei Geert. Het gaat goed. Wacht maar, kerels! Het zal spoedig veranderen. En valsche Peroul, nu moeten we u eens voor goed bij den nek grijpen! Drink en balk maar!

Hij keerde naar de hoeve terug en deelde zijn bevindingen mee.

Peroul had gebluft, dat hij van Eevelde op de vlucht had gejaagd. Nu lag hij dronken in een zetel. Om hem heen zaten zijn mannen te drinken

Ze verdubbelden gestolen voorwerpen uit het kasteel. In den haard brandde een groot vuur. Morgen zouden ze een strooptocht houden. In 't geheel waren er een dertigtal kerels.

Peroul was niet van plan lang in de streek te blijven. Hij zou van het eene gewest naar het andere trekken. Maar hij rekende buiten den waard.

Peroul en zijn handlangers bemerkten niet, dat in de duisternis een wel gewapende bende een hoeve verliet en zich naar de berghelling begaf. Men sprak niet. Geert wees den weg. Hij was goed gezind, in de overtuiging, dat het plan moest gelukken. Men bereikte de gang. 't Was een heel geklauter om er binnen te geraken. In de gang werden fakkels aangestoken en achter elkaar stapte men voort. De heer van Eevelde had aan zijn vriend verteld, hoe die gang door Joris ontdekt was.

Weldra bereikte men de kelders. Men hoorde boven het lawaai van de bedronken bende. Geert ging onderzoeken of de kelderdeur open was. Dit bleek het geval. Men zou dus geen gerucht moeten maken en kon de bende verrassen.

Ieder wist, wat hij te doen had. Men zou de zaal binnen vallen, maar in de gangen moesten schildwachten blijven.

Nu nam de heer van Eevelde de leiding. Vastberaden stapte hij vooraan, zijn zwaard in de hand. Vóór de deur der groote zaal bleef hij staan. Er waren mannen, die stevige touwen in de hand hielden, om de gevangenen te binden. De ridder had bevolen zoo weinig mogelijk bloed te vergieten. Hij zou nadien, als heer van het gewest, recht spreken.

Men hield zich doodstil. En daarbinnen vermoedde men geen onraad. De ridder gaf een teeken en wierp de deur open. Met opgeheven zwaard sprong hij binnen. De anderen volgden. Van Eevelde liep naar Peroul toe. De pachters en de mannen van den heer van Doorwaard overmeesterden de bendeleden. De meesten van deze keken eerst versuft. Ze schenen in hun dronkenschap nog niet te begrijpen, wat er gebeurde. Maar Peroul snapte het wel, al was hij evenmin nuchter. Hij wilde zich oprichten, doch het zwaard van den ridder hield hem in bedwang. Twee mannen schoten toe en bonden hem.

— Mij binden als een kalf! schreeuwde Peroul
Ik ben een edelman.

— Neen, gij zijt een gemeene baanstrooper, een ellendige roover, antwoordde de heer van Eevelde. En als zoodanig zult ge behandeld worden.

Sommigen der roovers wilden nog verzet bieden

en enkelen werden gekwetst. Handig snoerden de pachters hun de armen op den rug.

Zoo werd Hoogensteen weer gemakkelijk veroverd. Peroul raasde als een bezetene. De heer van Eevelde liet hem in den kelder aan een ring vastbinden. Ook de andere gevangenen werden daar gebracht. De ridder was nog barmhartig. Hij liet er een vuurpot plaatsen en stroo spreiden.

De pachters hielpen om het kasteel weer in orde te brengen. Het gestolene werd verzameld. Geert bracht het in een afzonderlijke kamer. De heer van Doorwaard en zijn mannen bleven op het slot. De pachters konden naar huis terugkeeren. De heer van Eevelde dankte ze hartelijk en beloofde hun goed te beloonen.

Den volgenden morgen trad hij als rechter op. Hij was er als heer van het gewest bevoegd toe. Er was op het slot een gerechtszaal. De heer van Doorwaard woonde de zitting bij. Eerst verscheen Peroul. Hij zag bleek en was geheel ontdaan. De ridder somde zijn misdaden op. Handlangers werden geroepen en deelden mee, hoe Peroul ze aangeworven had, om te rooven. De schelm werd schuldig bevonden en tot de galg veroordeeld. Toen ging hij geweldig te keer, maar kort daarna smeekte hij om genade. De heer van Eevelde kon hem die niet toestaan. Hij wist wel, dat Peroul geen waar berouw had.

Ook drie van zijn handlangers kregen dezelfde

straf. De ridder besloot de anderen naar den hertog van Limburg te zenden, die over hun lot kon beslissen.

Geert maakte de galg gereed. Een geestelijke bezocht de veroordeelden. Peroul smeekte om zijn leven. Eindelijk toonde hij zich meer gelaten en beleed zijn kwaad. In den namiddag werden de schuldigen terecht gesteld. Gewoonlijk liet men in dien tijd de lichamen eenige dagen aan de galg hangen, maar de heer van Eevelde gelastte ze onmiddellijk te begraven.

Het kasteel werd duchtig schoon gemaakt. De heer van Doorwaard en zijn mannen waren weer vertrokken.

Twee dagen later keerde de vrouw met haar kinderen, Joris en de dienstmeisjes terug.

Joris werd hartelijk geluk gewenscht. Hij had de liefde, hem bewezen, schitterend beloond.